

נחל זהר פרשת אחרי מות -

זהר דף ס"ב על פי תורה כ"ז עיין שם כול התורה כולה (מובא בסוף העלון).

פֶּתַח רַבִּי אֱלֶזָר וְאָמַר, (בראשית כט) וַיֵּרָא וַהֲנֵה בָאָר בַּשָּׂדֶה וְגו'. וְנֶאֱסָפוּ שְׁמֵהּ כָּל הַעֲדָרִים וְגו'. הֲנִי קָרָאִי אֵת לְאֶסְתֵּר־פְּלֵא בְהוּ, וְכִרְזָא דְחַכְמַתָּא אֵינּוּן, דְּאוּלִּיפְנָא מֵאבָא, וְהָכִי אוּלִּיפְנָא, וַיֵּרָא וַהֲנֵה בָאָר בַּשָּׂדֶה, מֵאֵן בָּאָר. דָּא הוּא דְכַתִּיב, (במדבר כא) בָּאָר הַפְּרוּחַ שְׂרִים כְּרוּחַ נְדִיבֵי הָעָם. וַהֲנֵה שֵׁם שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֹאן רֹבְצִים עֲלֶיהָ, אֵלֶּיךָ אֵינּוּן נִצְחָ הוּד יְסוּד, דְּאֵלֶּיךָ אֵינּוּן רַבִּיעֵינָן עֲלֶיהָ, וְמִימִינָן עֲלֶיהָ, וּמֵאֵלֶּיךָ אֶתְמַלְּיָא בְּרַבְכָּאן הַהוּא בָּאָר. – פֶּתַח בְּקוּל רִינַת תּוֹרַתּוֹ רַבִּי אֱלֶזָר הַקְּדוּשׁ בְּבֵרִית, בְּנוֹ שֶׁל רֶשְׁבַ"י צְדִיק יוֹסֵד עוֹלָם וְאָמַר וּדְרַשׁ וּבֵאָר סוּד בִּיאוּרֵי הַתּוֹרָה הַמְבִיאִים לְהַמְתַּקַּת הַדֵּינִים עַל יְדֵי בִיטוּל הַרוּחַ אֶף שֶׁל עֲבוּדַת הָאֱלִילִים, שְׁבִיטוּל הַדֵּינִים נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם הַמְּגַלָּה הָאֵמֶת לַעֲבֹדוֹ שְׂכָם אֶחָד שְׂכָל זֶה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי שְׁמִירַת הַבְּרִית שְׁעַל יְדֵי זֶה דוֹרֵשׁ הַתּוֹרָה וְזוֹכֵה לְהַדְרַת פְּנִים הַמְּבִיאָה לְשְׁלוֹם וּבְרוּר הָאֵמֶת כְּנ"ל וְכֵן עַל יְדֵי זִיכוּךְ הַקּוּל עַל יְדֵי שְׁמִיעַת קוֹל רִינַת מְבַטֵּל הָעֲכוּ"ם שְׁמִצֵּר לְיִשְׂרָאֵל דִּהְנֵה, וַיֵּרָא וַהֲנֵה בָּאָר בַּשָּׂדֶה וַהֲנֵה שֵׁם שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֹאן רֹבְצִים עֲלֶיהָ כִּי מִן הַבָּאָר הַהוּא יִשְׁקֶן הַעֲדָרִים וְהַאֲבָן גְּדֹלָה עַל פִּי הַבָּאָר. וְנֶאֱסָפוּ שְׁמֵהּ כָּל הַעֲדָרִים וְגִלְלוּ אֶת הָאֲבָן מֵעַל פִּי הַבָּאָר וְחִשְׁקוּ אֶת הַצֹּאן וְחִשְׁבוּ אֶת הָאֲבָן עַל פִּי הַבָּאָר לְמַקְוָה. אֵלּוּ הַפְּסוּקִים יֵשׁ לְהַסְתַּכֵּל בָּהֶם לְעוֹמֵק כְּדֵי לְהַבִּינֵם, וּבְסוּד הַחֲכֵמָה הֵם מוֹרְמוּזִים וְלֹכְן יֵשׁ לְדוֹרֵשׁם לְהַשִּׁיג הַסוּד, וְלַמְדַּתִּי מֵאבָא, אֲב כַּחֲכֵמָה בְּחַכְמַת הַסוּד כְּיוֹסֵף שׁוֹמֵר הַבְּרִית, וְכֵן לְמַדְתִּי וְהִנֵּי מַחְסִיר כְּלוֹם מֵאֲב לְבָן, כִּי אֲבִי הַסְּבִיר לִי פְּנִים בְּהַדְרַת פְּנִי וּזְקֵנוּ לְהַאִיר בִּי הָאֵמֶת בְּשִׁלְמוֹת וְשְׁלוֹם, כִּי הַשְּׁלִים בִּי דַעְתּוֹ, וַיֵּרָא וַהֲנֵה בָּאָר בַּשָּׂדֶה, מִי הִיא בָּאָר זֶה? זֶה הוּא שְׂכַתּוֹב בָּאָר הַפְּרוּחַ שְׂרִים כְּרוּחַ נְדִיבֵי הָעָם. הַמָּה הָאֲבוֹת הַקְּדוּשִׁים וְכֵן מִשָּׁה אַהֲרֵן וּמְרִים, וְרֵאָה בְּתַרְגוּמִים שְׁנִקְרָאִים סְפָרָא לְשׁוֹן חַכְמַיִם, וְהַקְּב"ה נוֹתֵן חַכְמָה לְחַכְמַיִם, לְכֵן נִרְמָזוּ בּוֹ בָּאָר הַתּוֹרָה אֲשֶׁר נִתְּנָה מִמֶּדְבַר מִתְּנָה, זֶה מַלְכוּת תּוֹרָה שְׁבַעֲל פֶּה שְׁהוּא בִּיאוּר סוּד כּוֹנֵת הַתּוֹרָה שְׁבַכְתָּב, לְדְרוֹשׁ וּלְבֵאָר סוּדָה, וְעֵינֵן הַחֲפִירָה וְהַכְּרִיָּה הוּא כְּנֶגֶד מַה שְׁאָמַר רַבְּנּוּ, חוֹקְרִים וּמַסְבִּירִים זֶה לְזֶה, לְשׁוֹן חִקִּיקָה וְחֲפִירָה, וְעַתָּה שְׁאֵנוּ יוֹדְעִים זֶה בָּאָר הַתּוֹרָה כֵּן נִפְרַשׁ הַפְּסוּקִים הַנ"ל וַהֲנֵה שֵׁם גְּלוּיִים בְּבֵרַכְתֶּם לְהַשְׁפִּיעַ שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי צֹאן רֹבְצִים עֲלֶיהָ, אֵלּוּ הֵם נִצְחָ הוּד יְסוּד, הַמְּשַׁפְּעִים לְמַלְכוּת, וְכֵל אֶחָד מֵהֶם נִקְרָא עֲדָר, כִּי בְּנִצְחָ מֵאִירִים אֹרֹת גּוֹוִנֵי הַתּוֹרָה הַמְּאִיר מֵצַד הַחֲסֵד וְזֶהוּ עֲדָר שְׂכּוֹ וּבְהוּד מֵאִירִים אֹרֹת גּוֹוִנֵי הַתּוֹרָה מֵצַד הַגְּבוּרָה וְזֶהוּ עֲדָר הַהוּד, וְנַעֲשֶׂה בְּנֵיהֶם שְׁלוֹם הַמְּרָמוֹ עַל הַשְּׁלוֹם וְהַאֲחֻדוֹת שְׂכָל אֶחָד מִקְּבֵל מֵהַשְּׁנֵי כִּי נִצְחָ וְהוּד כְּנֶגֶד חֵסֵד וּגְבוּרָה הַחֲפִיכִים זֶה לְזֶה וְהִיסוּד כְּתַפְּאֶרֶת עוֹשֶׂה בְּנֵיהֶם שְׁלוֹם וּמַחְבְּרָם, עַד שְׁמַסְבִּירִים זֶה לְזֶה אֹרֵם וְהִיסוּד מֵאִיר אֹר שְׁלוֹם אַחְדוּתָם לְמַלְכוּת, שְׁמַתְּגַלָּה הָאֵמוּנָה הָאֵמֶתִית וּבְטָלִים אֵלֶּי גּוֹוִנֵי הַכֶּסֶף וְהַזֹּהֵב, כִּי מִתְּגַלָּה שֶׁרֶק הַקְּב"ה הוּא תְּקִיף בְּעַל הַכּוֹחוֹת כּוֹלָם, וְזוֹכִים כּוֹלָם לַעֲבֹדוֹ שְׂכָם אֶחָד. וְכֵאֵן מְבוֹאָר שְׁבֵאָר הַתּוֹרָה הַנְּדַרְשָׁת עַל יְדֵי הַדְּרַת פְּנִים בְּחִינַת יַעֲקֹב, מִקְּבֵלַת כּוֹחַ בְּזִכּוֹת הִיסוּד וְשְׁמִירַת הַבְּרִית, בְּחִינַת עוֹן וְחִדּוּהַ כְּמִקּוּמוֹ בְּחִינַת בּוֹעֵז הַמְּשַׁפֵּיעַ בְּמִקּוּמוֹ הַנְּכוּן בְּשִׁמְחָה עַל יְדֵי זֶה הוּד וְהַדְּרַת לְפָנָיו הַמְּאִירֹת לְדְרוֹשׁ הַתּוֹרָה בִּי"ג מִיּוֹדוֹת מְזוּכָּכוֹת, וְכֵן הַתּוֹרָה עִצְמָה כְּאֲשֶׁר מִקְּבֵלַת מֵהִיסוּד נִקְרָאִית עוֹן, ה' עוֹן לְעִמּוֹ יִתֵּן, שְׁעַל יְדֵי זֶה יִכְרֹךְ אֶת עִמּוֹ בְּשְׁלוֹם, וְזֶהוּ שְׁהַנְּצַח הוּד מוֹשְׁפִיעִים לִיסוּד, מַה שְׁבֵאָר רַבְּנּוּ, עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים אִמְרוּ זֶה אֵלֶּי וְאֵנוּהוּ, כִּי הֵם בְּחִינַת הַכְּרוּכִים הַמְּשַׁפֵּיעִים לְזֶה הִיסוּד עַל יְדֵי מַחְבְּרָם, נִמְצָא שְׁעַל יְדֵי תִיקוֹן הַבְּרִית שְׁהוּא בְּחִינַת שְׁלוֹם עַל יְדֵי זֶה זוֹכִים לְהַדְרַת פְּנִים שְׁהוּא יוֹפֵי הַשְּׁלוֹם שְׁעַל יְדֵי יוֹכִלִים לְהַסְּבִיר פְּנִים וְלְהַסְּבִיר זֶה לְזֶה הָאֵמֶת עַל יְדֵי הַשְּׁלוֹם שֶׁל הִיסוּד הַמְּאִיר בְּפְנִים, שְׁאֵל עֲדָרֵי נִצְחָ הוּד יְסוּד הֵם הַרֹבְצִים עֲלֶיהָ לְמַטָּה בְּרַגְלֵיהֶם לְהַאִיר בְּהַ דְרוֹשׁ וּבִיאוּר אֵמֶתִי שֶׁל הַסוּד. וַיֵּשׁ לְרַמֵּז כִּי רַבְּנּוּ נַחְמֵן (גִּימַטְרִיא נִצְחָ) וְרֶשְׁבַ"י (מִיּוֹדוֹת הוּד) וְהַלִּימוּד בְּדֶרֶךְ זֶה שְׁאֵנוּ עוֹסְקִים בּוֹ מַחְבְּרָם יַחַד שְׁהוּא בְּחִינַת הִיסוּד הַמָּה מְבִיאִירִים יִפְה סוּד הַתּוֹרָה (וְהַדְּבָרִים נִכְתָּבִים בְּשַׁבּוּעַ שֶׁל הַנְּצַח בְּסְפִירַת הָעוֹמֵר לְקִרְאָת ל"ג בְּעוֹמֵר) לְהַבִּיא שְׁלוֹם בְּרַחֲמִים וְהַמְתַּקַּת הַדֵּינִים בְּעוֹלָם וּלְעַבְדוֹ שְׂכָם אֶחָד. וּמֵאֵלָה הַמִּיּוֹדוֹת הַגְּלוּיִים לְפָנָיו כְּמֵלָא הַדְּרָם, מִתְּמַלְּאָת הַבָּאָר הַזֶּה הַגְּלוּיָה בְּבִיאוּר נְהִיר וּסְפִיר, בְּבֵרַכְוֹת שֶׁל נְהִיר הַמְּתַגְּבֵר שֶׁל חִידוּשִׁים הַמְּבִיאִים לְהִידוּר וְשְׁלוֹם וְאֵמֶת.

פִּי מִן הַבָּאָר הַהוּא יִשְׁקוּ הַעֲדָרִים, דְּהָא מִן הָאֵי בָּאָר אֶתְּנֵנוּ עֲלֵאִין וְתַתְּאִין (נ"א עֲלֵמִין תַּתְּאִין), וּמִתְּבְּרַכָּאן בְּלָחוּ בְּחֶדְא. וְהָאֲבָן גְּדוּלָּה עַל פִּי הַבָּאָר, דָּא הוּא דִּינָא קְשִׁיָּא, דְּמִימִינָא עֲלֶיהָ מְסַטְרָא אַחְרָא לִינְקָא לָה (נ"א מִינְהָ). וְנֶאֱסָפוּ שְׁמֵהּ כָּל הַעֲדָרִים, אֵלֶּיךָ אֵינּוּן שִׁית בְּתַרִּי מִלְּבָא, דְּמִתְּבַנְשֵׁי בְּלָחוּ, וְנִגְדֵי בְּרַכָּאן מְרִישָׁא דְּמִלְּבָא, וּמְרִינְקוּן בְּהָ. וְכֵד אֶתְּחַבְּרָאן בְּלָחוּ בְּחֶדְא לְאִרְקָא בְּהָ, בְּתִיב וְגִלְלוּ אֶת הָאֲבָן מֵעַל פִּי הַבָּאָר, מְנַדְּדִין (ס"א מוֹנַדְּרִין) לְהַחֲוֹא דִּינָא קְשִׁיָּא, וּמְעַבְּרִין לֶיהָ מִינְהָ. – כִּי מִן הַבָּאָר הַהוּא הַנְּסַתְרַת, אֲשֶׁר דִּיִּיקָא מִתּוֹךְ מוֹנִיעַת הַחֲסֵתֵר גּוֹרְמַת הַהַשְׁתַּקְּוֹת לְדוֹרְשָׁה וּלְבֵאָרָה כִּי אֹמֶרֶת דְּרִשְׁנֵי, בְּחִינַת מִ"ן הַמְּעוֹרֵר הַהַשְׁקִיָּה שֶׁל סוּד הַבִּיאוּר אֲשֶׁר מוֹזַאת הַהַתְּעוֹרֵרוֹת יִשְׁקוּ הַעֲדָרִים, כִּי הֵם מוֹשְׁקִים אוֹתָהּ וְהִיא מוֹשְׁקָה אוֹתָם, שְׁהֵרִי מֵהַבָּאָר הַזֶּה הַמְּגוּלָּה אַחְרֵי הַבִּיאוּר נְזוּנִים עֲלִיוֹנִים שְׁהַגִּיעוּ לְתַכְלִיתָם לְגִלּוֹת אֹרֵם לְמַטָּה וְזֶהוּ חִיוֹתָם שְׁעוֹשִׁים תְּפִקִּדָם, נְזוּנִים תַּחְתּוֹנִים אֵלּוּ יִשְׂרָאֵל הַלּוֹמְדִים אוֹתָהּ וּבֵאִים לְשְׁלוֹם וְאֵמֶת וְעֲבוּדַת ה' כְּרָאוּי שְׁמוּזָה מִקְּבֵלִים חִיוֹתָם, וְהַכֵּל עַל יְדֵי דְרוֹשׁ הַתּוֹרָה, כִּי הַחֲכֵמָה תַּחִּיהָ, בְּחִינַת דְּרִשְׁוִנֵי וְחִיו כְּמְבוֹאָר שֵׁם ס' ד',

כולם מתברכים כאחד, דהיינו עליונים ותחתונים כנ"ל ביחד, ועוד מרמו שכפי האחדות והשלום כן יצלחו יהדיו לדרוש את אמת התורה שיסבירו זה לזה ויגלו יחד תורה חדשה, עוד ירמו כפי ציורם ורוצנם לעבודו שכם אחד, כך יזכו לברית שלום ודרושי התורה שיביאו אותם לעבדו שכם אחד. והאבן הגדולה על פי (רמוז על תורה שבעל פה) הבאר, זהו הדין הקשה וההרוף אף הגדול מן העכו"ם המצרים לישראל בגלות, שעל ידי זה נפגם הברית וקשה לדרוש באר התורה כראוי ולהגיע לשלום כראוי. שזה הדין הקשה שעומד עליה מהצד האחר אל אחר כפירות ועכו"ם לינוק ממנה, לדרוש פנים בתורה שלא כהלכה. ואין משיגים הסוד האמתי ונשאר נסתר. ולינוק מן המלכות מלכות ה', שאין יכולים לעבדו שכם אחד כי כל אחד נפילת גווי הדר סוד התורה נופל לבחינת גווי כוחות הזהב והכסף והושב שכוחו עוצם כספו עושה לו החיל, ואין עובדים אותו יתברך שכם אחד. ולכן צריך תיקון להסרת האבן המונעת ביאור שפע מי התורה, וזהו ונאספו שמה כל העדרים, בחינת שלום נצח הוד יסוד כנ"ל המקבלים החג"ת, אלו הם ששת כתרי המלך חג"ת נה"י, שהכתרים שיש בכל אחד מן המידות הם מוקפי חכמתו ורוצנו ורחמתו (בחינת י"ג מידות של רחמים) להטיב לישראל לגלות אחדותו ואמתתו דרך התורה כתרים המאירים במידות, שכולם מתכנסים בשלום ומשפיעים ברכות כתר רחמים מראש היות חכמת המלך דרך המידות כנ"ל ומריקים לתוכה של המלכות וביאור התורה, לגלות חיבור הסוד וההלכה ורצון המלך בלי ספק ומחלוקת. כדי יכלו כולם לעבדו שכם אחד לגלות מלכותו בשלמות. וכשכולם מתחברים כאחד, מידות העליונות ומידות התורה וישראל למטה, להריק בה ברכות שכל ביאור סוד התורה, אז כתוב וגללו את האבן מעל פי הבאר, כי מנרדין את אותו דין הקשה של העכו"ם המצרים לנו ומעבירים אותו ממנה, על ידי קול רינת התורה המזוכך בלבד.

והשקו את הצאן, מריקין ברקאן מהחיה באר, לעלאין ותתאין לכתר והשיבו את האבן על פי הבאר למקומה. תב החיה הינא לאתריה, בנין דאצטריה ליה לבשמה עלמא, ולתקנא עלמא. והשתא הא קודשא בריך הוא אריק עליכו ברקאן, ממשפיעא דנחלא, ומנייכו כל בני דרא מתברכין. זבאה חולקיכו ב'עלמא דין, וב'עלמא דאתי עליכו פתיב, (ישעיה נד) וכל בניך למודי וי' ורב שלום בניך. – והשקו את הצאן את ישראל יהדיו, ומריקים החכמים הזקנים המהודרים, מאותה באר שפע לעליונים ולתחתונים כנ"ל. ואחר כך אחרי המיתוק של הביאור השלום, והשיבו את האבן על פי הבאר למקומה. שמוכן לכולם שורש סיבת ההסתרה של הבאר בתחילה על ידי האבן אשר על פי הבאר, כדי לעורר הרצון של הדרישה לביאור ושלום, ושב אותה הדין למקומו ושורשו וראשית ותכליתו שבבניה, כי יודעים שדין העכו"ם בשביל לעורר תיקון הברית והשלום בישראל. כי יתרון האור מן החושך משום שצריך לו לדין בראשית בכדי לבשם את העולם ולתקן העולם, כי ההסתרה של האבן מזמינה את העדרים לגלול האבן. ועכשיו בהתחדשות התורה בכל רגע כמעייין המתגבר, עכשיו אחרי ההמתקה הרי הקב"ה מריק עליכם תלמידי החכמים שומרי הברית בעלי הדרת הפנים, ברכות ממעין הנחל הנובע מקור חכמה לשבילי הוד פלגי מים, ומכם מתברכים כל (ברית) בני הדור בכרכת שלום בזכות הדרת פנים, אשרי חלקכם בעולם הזה להאיר כבר עתה בחינת שכם אחד ובעולם הבא לעתיד בגאולה. עליכם כתוב וכל שהוא היסוד ותיקון ושמירת הברית של בניך למודי ה', הלומדים ודורשים התורה ב"ג מידות הנמשכים מ"ג מידות של רחמי הזקן מלא רחמים, שעל ידי זה זוכים אתם להדרת פנים ועל ידי זה ורב שלום בניך, שנמשך שלום להסביר זה לזה האמת כי אחד ושמו אחד ולעבדו שכם אחד.

פתח רבי שמעון ואמר, (תהלים קמט) ועלזו חסידים בכבוד ורננו על משפכותם וגו', תאנא ב"ג מביילן, אתקשר קשרא דמהימנותא, לאשתתבא ברקאן לכלא. וכל מהימנותא דקודשא בריך הוא בתלתא אסתמו. ועל האי, ב"ג מביילן, אורייתא מתעטרא, במה דאוקימנא מקל וחומר ומגזרה שנה וכו', וכמה זמנין אוקימנא האי. ושמה קדישא ב'האי מתעטרא. – פתח רבי שמעון דבריו להמשיך דרוש בנו, ואמר יעלזו חסידים בכבוד, חסידים מריקי ברכות יהיו בעליונות החדווה של העוז במקומו בכבוד ותיקון הברית הפך בושט מקום עריין, ויזכו להדרת פנים וקול זה קנה מזוכך ולכן ירננו על משכבותם, שעל ידי קול הרינה לבד תבוא הישועה, בכוח יהוד הקדוש שעל מיטתם, ורוממות א–ל בגרונם, בחינת כבוד את ה' מהונך המתוקן בזכות זה קנה גרונו. ולמדנו, ב"ג מידות שהתורה נדרשת בהם, הנמשכים מ"ג מידות של רחמי זקנו יתברך, שעל ידי אלו המידות התורה מתבארת וזוכה להדרת פנים ולשלום ואז זוכים לשלמות האמונה באחדותו יתברך, כי על ידי הלימוד כראוי, נקשר קשר האמונה, שמתחזקים כל ישראל באחדות על ידי האמונה באחדותו וכן ביאור התורה שבעל פה על ידי המידות מגלה אחדות תורה שבכתב. ועל ידי זה שימצאו ברכו לכל. כי כשהכלי של השלום ואחדות קיים הוא מחזיק הברכה. וכל אמנותו של הקב"ה וגילוי האחדותו יתברך לעובדו שכם אחד ברחמים, נפתרו ונסתמו בשלש. נצח הוד יסוד כנ"ל, שסוד אחדותו שהוא סוד

התורה סתום בספרי רבנו ורשב"י והיבורם כדי שנדרוש אותם יחדיו. ועל זה היסוד ותיקון הברית המביא שלום, בכוחו ב"ג מדות מתעטרת התורה בכתר מפואר, שמתגלה רצונו וסוד אחדותו יתברך, כמו שבארנו מקל וחומר ומגזרה שווה וכו' התורה נדרשת יפה בהם להיות ברורה בשפה ברורה לעבדו שכס אחד, וכמה פעמים בארנו את זה היסוד המאחד שבכוחו תיקון הי"ג, והשם הקדוש של רחמים מתעטר בזה הלימוד כראוי כנ"ל כי על ידי זה מתרצה הקב"ה להושיענו עוזי וזמרת י"ה ויהי לי לישועה אמן.

ובא וראה עתה אתה לחדש המשך מאמר הזהר בכוח מעין הנחל, לחקור ולהסביר אמת שלך.

תא חזי, בהחיא שעתא דבעא יעקב, דיתברכון בניו בשמא (ס"א בקשרא) דמחימנותא. מה פתיב, (בראשית מט) כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת, הא תליסר, דאשתתף עמהון שכנתא, ואתקימו ברבאן. וחינו דכתיב, איש אשר כבדו ברך אותם. מאי כבדו. כבדו דלעילא, כבדו דכל מכלא ומכילא.

בא ראה, באותה שעה שרצה יעקב שיתברכו בניו בשם (בקשר) האמונה, מה פתוב? (בראשית מט) כל אלה שבטי ישראל שנים עשר וזאת – הרי שלשה עשר, שהשתתף עמהם שכניה והתקימו הפרכות. והינו שפתוב איש אשר כבדו ברך אתם. מה זה כבדו? באותה דגמא של מעלת, כבדו של כל מדה ומדה.

ותאנא, כל אינון מכילין סלקון, ומתעטרין וניחין פרישא חדא, ותמן מתעטרא רישא דמלכא, החו דאקרי בדרגא עלאה דחסידות. והסידים, ירתין כל החו כבוד דלעילא, דכתיב יעלו חסידים בכבוד, בהאי עלמא. ורננו על משכבותם בעלמא דאתי. רוממות אל בגרונם, דידעין לקשרא קשרא דמחימנותא בדרגא וזאת, וכדין חרב פיפיות בידם. מאן חרב פיפיות. דא חו חרב לה, חרבא דקודשא ברוך הוא. פיפיות: להיטא פתין דינין. ולמה. לעשות נקמה בגוים וגו'.

ולמדנו, כל אותן מדות עלולות ומתעטרות ונחות בראש אחד, ושם מתעטר ראש המלך, אותו שנקרא בדרגה עליונה של חסידות, והחסידים יורשים כל אותו הכבוד שלמעלה, שפתוב יעלו חסידים בכבוד – בעולם הזה, ורננו על משכבותם – בעולם הבא. רוממות אל בגרונם – שידעו לקשר את קשר האמונה פראוי, ואז חרב פיפיות בידם. איזו חרב פיפיות? זוהי חרב לה, חרב של הקדוש ברוך הוא. פיפיות – לזהות בשני דינים. ולמה? לעשות נקמה בגוים וגו'.

ליקוטי מוהר"ן

תורה כז

(לשון רבנו זכרנו לברכה)

רצינא דמית פביעותה, חיכא נפק רוחא. אמר להו: בחינו דעלי:

א פי למשך את כל העולם לעבודתו לעבדו שכס אחד, וכלם ישליכו אלילי בספם וזהבם ויתפללו אל השם יתברך לבד – זה הדבר נעשה בכל דור ודור לפי השלום שבדור, פי עלידי השלום שיש בין בני האדם, והם חוקרים ומספירים זה לזה האמת, עלידי זה משליך כל איש את שקר אלילי בספו, ומקרב את עצמו להאמת:

ב ואי אפשר לבוא לכהינת שלום, אלא עלידי הארת פנים, הדרת פנים. וזה (בראשית לג): ויבא יעקב שלם עיר שכס – אתערותא של בחינת (צפניה ג): לעבדו שכס אחד, הוא עלידי שלום. ושלום הוא עלידי בחינת יעקב, שהוא הארת פנים, בחינת שופרה דיעקב פעין שופרה דאדם (כ"מ פד. ע"ש), וזה בחינת (תהלים כד): מכבשי פניו יעקב:

ג והדרת פנים זה בחינת דרושי התורה, שהתורה נדרשת בשלש עשרה מדות, הנמשכים מ"ג (שלש עשרה) תקוני דקנא (זוהר אחרי סב). מבחינת הדרת פנים, כמו שפתוב (ויקרא יט): והדרת פני זקן:

ד ולפי ההודפכות חכמתו מ"ג (בשלש עשרה) מדות אלו הנ"ל, בן הודפכות קול רנתו. בבחינת: זקן – זה קנה חכמה (קידושין לב), הקנה מוציא קול (ברכות סא ועיין זוהר פנחס דף רלב רלד רלה:). וזה (שה"ש ב): הראני את מראו, זה בחינת הדרת פנים, בחינת זקן כנ"ל. השמיעני את קולך – פי הקול לפי החכמה של דרושי התורה, לפי

השכל של שלש-עשרה מדות שהוא דורש בהם את התורה. וזהו (עמוס ה): דרשוני וזהו, כי החכמה תהיה את בעליה (קהלת ז):

ה וּכְשֶׁנִּזְדַּבֵּד קוּלוֹ, אִזְּ עַל־יַדֵּי הַשְּׁמַעַת קוּלוֹ לְכַד בְּלֹא דְבוּר, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מוֹשִׁיעוֹ בְּעַת צָרָתוֹ, בְּבַחֲיִנַת (תהלים קו): וַיֵּרָא (ה') בְּצַר לָהֶם, בְּשִׁמְעוֹ אֶת רִנָּתָם – עַל־יַדֵּי שְׁמִיעַת קוּלוֹ, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא רוֹאֵה מִי שֶׁמִּצַּר לוֹ, אֵיזוֹהוּ עִבּוֹם מִצַּר לָנוּ. וְזֶהוּ (דברים כז): בְּאֵר הַיֵּטֵב – בְּשִׁבְעִים לְשׁוֹן, שְׁפָרוּשִׁים וּדְרוּשֵׁי הַתּוֹרָה, שֶׁמִּשָּׁם תּוֹצְאוֹת הַקּוּל, עַל יָדָם הַיֵּטֵב לָנוּ בְּכָל הַלְּשׁוֹנוֹת וּבְכָל הָעִבּוֹם, בְּבַחֲיִנַת בְּשִׁמְעוֹ אֶת רִנָּתָם, רְאִישֵׁי־תְבוּת בְּאֵר, וּבְאֵר הוּא לְשׁוֹן פְּרוּשׁ וּדְרוּשׁ:

ו וְלַהֲדַרְת־פְּנִים הַנִּלְ"א אִי אֶפְשֶׁר לְבוֹא אֶלָּא עַל־יַדֵּי תַקְוֵן הַבְּרִית, בְּבַחֲיִנַת (דברי הימים א טז): "הוֹד וְהַדָּר לְפָנָיו", בְּשִׁמְעוֹ וְהַדָּוָה בְּמִקוּמוֹ", שֶׁהוּא בְּרִית, הַנִּקְרָא בְּעֵז, וְהוּא הַדָּוָה דְּמִטְרוֹנִיתָא. וְזֶה (שמות טו): עֲזִי – זֶה בְּחִינַת בְּרִית. וְזֶה – זֶה בְּחִינַת קוּל. וְיֵהִי לִי לִישׁוּעָה – בְּבַחֲיִנַת וַיֵּרָא (ה') בְּצַר לָהֶם וְכוּ': וְזֶה שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבָרְכָה (סוטה ל:): בְּשִׁעְלוֹ יִשְׂרָאֵל מִן הַיָּם, נִתְּנוּ עֵינֵיהֶם לִזְמוֹר שִׁירָה. כִּי עַל הַיָּם נִתְּנָלָה בְּחִינַת בְּרִית, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבָרְכָה: הַיָּם רָאָה וַיִּנָּם (וינָם) – וַיֵּצֵא הַחַיּוּצָה (מ"ר וישב פרשה ז). נִתְּנוּ עֵינֵיהֶם – זֶה בְּחִינַת הַדְּרַת־פְּנִים, בְּחִינַת זָקֵן – זֶה קִנְיָה חֲכָמָה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (בראשית ג): וַתִּפְקַחְנָה עֵינָיו שְׁנֵיהֶם – עַל שֵׁם הַחֲכָמָה נֶאֱמַר. לִזְמוֹר שִׁירָה – זֶה בְּחִינַת קוּל, שְׁנִתְּנָלָה עַל־יַדֵּי הַחֲכָמָה. וְזֶה שְׁאֲמָרוֹ (סוטה שם): עוֹלָלִים וַיִּזְנְקִים אֶמְרוּ: זֶה אֵלֵי וְאַנְהוּ, זֶה – בְּחִינַת בְּרִית, בְּחִינַת (שמות ג): וְזֶה לֶךְ הָאוֹת. וְאַנְהוּ – זֶה בְּחִינַת הַדְּרַת־פְּנִים. וְזֶהוּ פְּרוּשׁ (משלי כט): רַעְיָה זֹנוֹת יֶאֱכָד הוֹן, הוֹן זֶה בְּחִינַת קוּל, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ זְכוֹרָנָם לְבָרְכָה: כְּפִד אֶת ה' מִהוֹנֵךְ – אֵל תִּקְרִי מִהוֹנֵךְ אֶלָּא מִגְּרוֹנֵךְ. (כמובא בבבא היטב ס' נג בשם הפסיקתא וכן ברש"י משלי ג בהג"ה שם. ולשוון הפסיקתא אלא מהננך וכו' אם נתן לך קול ערב וכו'); וּכְשֶׁפּוֹנֵם בְּבְרִית, נִפְגָּם קוּלוֹ. וַיַּעֲקֹב שֶׁשְׁמֵר בְּרִיתוֹ, כְּמוֹ (בראשית מט): רְאִישֵׁי אוֹנִי, זָכָה לְקוּל, בְּבַחֲיִנַת (שם כז): הַקּוּל קוּל יַעֲקֹב. וּמִבְּחִינַת קוּל זֹכָה לְשָׁלוֹם, בְּבַחֲיִנַת (שה"ש א): שִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשַׁלְמָה – לְמַלְכָּה שֶׁהַשָּׁלוֹם שָׁלוֹ. וּבְשִׁבְלִי זֶה, תַּכְפֵּף אַחֵר קוּל רִנָּה שֶׁל שִׁירַת הַיָּם זְכוּ לְשִׁבְתִּי שָׁלוֹם. כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות טו): וַיִּבְאוּ מִרְתָּה, וַשְּׁבַת בְּמִרְתָּה נִצְטָוָה (כשארז"ל סנהדרין נו). וְזֶה (שמות שם): וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם שִׁירוֹ לֵה' – רְאִישֵׁי־תְבוּת שָׁלוֹם, שֶׁעַל־יַדֵּי שִׁירָה זְכוּ לְשָׁלוֹם:

ז וַדּוֹקָא בְּמִרְתָּה קָבְלוּ שְׁבַת־שָׁלוֹם, כִּי כֵן דִּרְךְ הַשָּׁלוֹם לְהַתְּלַבֵּשׁ בְּמִרְתָּה, בְּבַחֲיִנַת (ישעיה לח): הִנֵּה לְשָׁלוֹם מֵר לִי מֵר – כְּמוֹ שֶׁכָּל הַרְפּוּאוֹת הֵם בְּסַמִּים מִרִים, בֵּן הַשָּׁלוֹם, שֶׁהוּא רְפוּאָה לְכָל הַדְּבָרִים, בְּבַחֲיִנַת (שם נז): שָׁלוֹם לְרַחֵם לְרַחֵם וּלְרַחֵם אֶמֶר ה' וּרְפִאֲתֵינוּ. וְלַפְעָמִים הַחֲלִשָׁה גּוֹבֵרַת כָּל כֶּה, עַד שֶׁאֵין יְכַלֵּת בְּיַד הַחֲוִלָּה לְסַבֵּל מִרִירוֹת הַרְפּוּאוֹת, וְאִזְּ הַרְפּוּאִים מוֹשִׁיכִין יְדֵיהֶם מִן הַחֲוִלָּה וּמֵיִאֲשִׁים אוֹתוֹ – כֶּה בְּשִׁהֲעוֹנוֹת, שֶׁהֵם חֲלֵי הַנֶּפֶשׁ, גּוֹבְרִים מְאֹד, אִזְּ אֵין יְכוּל לְסַבֵּל מִרִירוֹת הַרְפּוּאוֹת, וְאִזְּ: אֵין שָׁלוֹם אֶמֶר לְרַשָּׁעִים (ישעיה מח נז). וְזֶה שֶׁשֶׁבַח חֲזִקְנָה אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁהַשְּׁלִיךְ כָּל חַטָּאתָיו אַחֵר כְּתוּב, כְּדִי שֶׁלֹּא יִצְטָרֵךְ לְהַלְבִּישׁ אֶת הַשָּׁלוֹם בְּמִרִירוֹת הַרְפָּה. וְזֶה, הִנֵּה לְשָׁלוֹם מֵר לִי מֵר (שם לח), הִנֵּנוּ זֶה יְדוּעָה, כִּי לְשָׁלוֹם צָרִיךְ מִרִירוֹת. וְאַתָּה חֲשַׁקְתָּ נִפְשֵׁי מִרְדַּת שַׁחַת (שם כְּתוּב מִשַׁחַת בְּלִי, וּפָרַשׁ רַש"י: מִבְּלִי רְדַת שַׁחַת) – כִּי יִדְעַת שֶׁאֵין כִּי כַח לְסַבֵּל מִרִירוֹת לְפִי חַטָּאתִי. וְהַשְּׁלֵכַת אַחֵר גְּנוּךְ כָּל חַטָּאתִי – כְּדִי שֶׁיִּתְּלַבֵּשׁ הַשָּׁלוֹם בְּמִרִירוֹת כְּפִי יְכַלְתִּי. וְזֶה (בראשית כד): וַאֲבָרְהָם זָקֵן – עַל־יַדֵּי זָקֵן הַנִּלְ"א, עַל־יַדֵּי־זֶה: וְה' בְּרַךְ אֶת אֲבָרְהָם בְּכָל – זֶה שָׁלוֹם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב: עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבּוֹרָא אֶת הַכֹּל:

ח וְשָׁלוֹם בְּגוֹפוֹ (שְׁבַת לג): דְּרָשׁוּ עַל פְּסוּק "וַיָּבֵא יַעֲקֹב שְׁלָם": שָׁלוֹם בְּגוֹפוֹ, שָׁלוֹם בְּמִמוֹנּוֹ וְכוּ' – בְּאַרְבַּע מִרוֹת שֶׁלֹּא תִתְגַּבֵּר אַחַת עַל הַבְּרִיתָה. שָׁלוֹם בְּמִמוֹנּוֹ – שֶׁלֹּא יִהְיֶה בָּא זֶה וְאֶכֶל אֶת זֶה, כְּמוֹ שְׁאֲמָרָה בַת נַקְדִּימוֹן בֶּן גְּרִיזוֹן (כתובות סו:). שָׁלוֹם בְּתוֹרָתוֹ – בְּלֹא קִשְׁיוֹת. וְאִזְּ: וַיָּבֵא יַעֲקֹב שְׁלָם עִיר שְׁכָם כְּנָנ"ל: וְזֶה פְּרוּשׁ: רְצִיצָא – בְּחִינַת קִנְיָה רְצוּיָה, שֶׁהֵם הָעִבּוֹם, שֶׁהֵם רְחוּקִים מִבְּחִינַת זָקֵן – זֶה קִנְיָה חֲכָמָה, מִהַדְּרַת־פְּנִים, וְהֵם דְּבָקִים בְּקִנְיָה רְצוּיָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים סח): גְּעַר חַיִּת קִנְיָה. דְּמִית בְּבִיעוּתָה – הִנֵּנוּ לְהַמִּית וּלְכַפֵּל בְּעוֹתָם וּצְלוֹתָם, מִלְּבַקֵּשׁ עוֹד מֵאַלְקִים אַחֵרִים, אֶלָּא לְקִרָא בְּלָם בְּשֵׁם ה'. הִיכָא נִפְק רִוְחָא – הִנֵּנוּ זֹאת הַבְּחִינָה אִי אֶפְשֶׁר, אֶלָּא עַל־יַדֵּי תַקְוֵן בְּרִית, שֶׁהוּא בְּחִינַת (יהושע ב): וְלֹא קָמָה עוֹד רִוְחָ בְּאִישׁ. וְאִיךְ מִפִּיק וּמוֹצִיא נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁנִּפְלְאוּ עַל־יַדֵּי פְּנֵם הַבְּרִית, וְאֶמֶר לָהֶם: בְּחִינַת דְּעַל – בְּזֶה שֶׁנִּכְנָם בּוֹ רִוְחָ, הִנֵּנוּ בְּזֶה שֶׁנִּכְנָם בּוֹ רִוְחָ שְׁמוֹת, הִנֵּנוּ הַרְהוּרֵי זְנוּת, וְהוּא מִשְׁבֵּר תְּאוּרוֹת – בְּזֶה הוּא מִפִּיק וּמוֹצִיא נִיצוּצֵי הַקְּדוּשָׁה שֶׁל פְּנֵם הַבְּרִית, כִּי זֶה הוּא בְּחִינַת תְּשׁוּבַת הַמִּשְׁקָל (איכה ה): זְקֵנִים מִשְׁעַר בַּחֲוִרִים מִנְּגִינָתָם: (עַד בָּאן לְשׁוֹן רַבְנוּ ז"ל) (שִׁיב לְעִיל): וַיֵּרָא (ה') בְּצַר לָהֶם בְּשִׁמְעוֹ אֶת רִנָּתָם – עַל־יַדֵּי שְׁמִיעַת קוּלוֹ, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא רוֹאֵה מִי שֶׁמִּצַּר לוֹ, אֵיזוֹהוּ עִבּוֹם מִצַּר לָנוּ זְכוּ. וְאֶמֶר, שֶׁעַל־כֵּן בְּשִׁישׁ, חֵם וְשָׁלוֹם, אֵיזוֹהוּ גְּזֵרָה וְצָרָה לְיִשְׂרָאֵל מֵאֵיזוֹהוּ עִבּוֹם, אִזְּ מִטֵּב לְנַגֵּן הַנְּגוּן שֶׁל אוֹתָהּ הָעִבּוֹם שֶׁמִּצַּר לָהֶם, חֵם וְשָׁלוֹם. וְזֶהוּ: בְּשִׁמְעוֹ אֶת רִנָּתָם – רִנָּתָם דִּיקָא, הִנֵּנוּ רִנָּה וְנִגּוּן שֶׁלָּהֶם, שֶׁל אוֹתָהּ הָעִבּוֹם שֶׁמִּצַּרָה לְיִשְׂרָאֵל, חֵם וְשָׁלוֹם: